

Informasjon om kartleggingsmetoder i grunnskolen og videregående skole 2024-2025

Utdanningsetaten anbefaler bruk av følgende kartleggingsverktøy i grunnskolen og videregående skole:

Utdanningsdirektoratets kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk

Dette digitale kartleggingsverktøyet er tilgjengelig for alle grunnskoler og videregående skoler i Norge. Verktøyet er en støtte til lærere for å finne ut om elever med norsk som andrespråk trenger særskilt norskopplæring. I tillegg til å kartlegge elevens ferdigheter i norsk, skal verktøyet hjelpe læreren med å følge med på elevens læringsprosesser og progresjon over tid. Slik er verktøyet ikke en test, men et arbeidsverktøy som bidrar i elevens språklæring.

Verktøyet er todelt. Første del består av en samtaleguide for det første møtet med eleven og de foresatte. Gjennom samtalen vil skolen få et førsteinntrykk av elevens samlede språk-kompetanse og skolebakgrunn. Spørsmålene i samtaleguiden er tilpasset elevenes alder.

Andre del av verktøyet kartlegger norskferdigheter innenfor de fem hovedområdene lesing, skriving, ordforråd, muntlig kommunikasjon og uttale. Ferdighetsbeskrivelsene som tilhører de ulike hovedområdene, kan ses på som en operasjonalisering av hva som kan ligge i å ha tilstrekkelige ferdigheter i norsk for å følge ordinær opplæring. Se [udir.no](https://www.udir.no) for mer informasjon om verktøyet. Ferdighetsprofilen skal legges ved en eventuell søknad om særskilt språkopplæring.

Utdanningsdirektoratet har god informasjon om hvordan dere kan få tilgang til kartleggingsverktøyet på denne siden: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/fagspesifikk-stotte/kartleggingsverktoy-i-grunnleggende-norsk/>

Her finner dere støttemateriell i bruk av Utdanningsdirektoratets kartleggingsverktøy:

<https://nafo.oslomet.no/kompetanseheving/nettbaserte-kurs/veiledningsfilmer-til-kartleggingsverktoy-i-grunnleggende-norsk/>

Dokumentert kunnskap fra opplæringen

Lærere får kunnskap om elevenes norskspråklige ferdigheter i mange ulike undervisningssituasjoner. Denne kunnskapen bør dokumenteres og systematiseres slik at den kan brukes som grunnlag for vurdering av elevenes språkferdigheter på norsk. Dette kan for eksempel gjøres i form av observasjon, logging og

systematisk bruk av språkmappe. Fra undervisningssituasjoner kan vi få kunnskap om elevenes lytte-, tale-, lese- og skriveferdigheter.

Norsk som læringsspråk (1.-4. trinn)

Dette verktøyet er utviklet av Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) i Oslo, og kan brukes av lærere til å vurdere enkeltelevers og klassers ordforråd i fag fra K06, men ikke alle de grunnleggende norskspråklige ferdighetene som er nødvendig for å kunne følge opplæringsmålene i Kunnskapsløftet. Verktøyet er normert i forhold til et utvalg av både etnisk norske og flerspråklige elever. Ingen av oppgavene stiller krav til lese- og skriveferdigheter, og det tar mellom 20 og 30 minutter å gjennomføre testen.

Frittstående grunnskoler i Oslo kan få tilgang til både verktøyet og en tiltakspakke som er utviklet for å hjelpe skolene med tilpasning av opplæringen for disse elevene. UDE vil anbefale at skoler som har tilgang til NSL, benytter dette for elever som vurderes i forhold til særskilt språkopplæring på 1.-4. trinn. Private skoler utenfor Oslo gis ikke mulighet til å benytte dette verktøyet. NSL ble revidert i 2014. PPT anbefaler at den reviderte utgaven av NSL brukes. Den reviderte utgaven kan fås av skolens PP-rådgiver.

Hvis NSL benyttes som grunnlag for søknad om særskilt språkopplæring, **må en kopi av elevens protokoll (funksjonsprofil) legges ved søknaden.** Protokollen viser elevens totale skåre og skåren på de ti ulike delprøvene. Dette er viktig informasjon for å kunne gjøre en helhetlig vurdering av elevens behov for særskilt språkopplæring. Husk også at det minimum bør gå 2 år mellom bruken av dette verktøyet.